

На основу члана 85. став 4. Закона о азилу и привременој заштити („Службени гласник РС”, број 24/18) и члана 42. став 1. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон), а у вези са чланом 77. став 6. Закона о странцима („Службени гласник РС”, број 24/18),
Влада доноси

Уредбу о утврђивању Програма за подршку добровољног повратка странаца за период од 2019. до 2021. године

Уредба је објављена у "Службеном гласнику РС", бр. 10/2019 од 15.2.2019. године, а ступила је на снагу 23.2.2019.

Члан 1.

Овом уредбом утврђује се Програм за подршку добровољног повратка странаца за период од 2019. до 2021. године (у даљем тексту: Програм), који је одштампан уз ову уредбу и чини њен саставни део.

Члан 2.

Добровољни повратак странаца у смислу ове уредбе представља поступак добровољног враћања странца у државу порекла или у државу у коју се странац добровољно враћа и у којој ће бити прихваћен.

Подршка за добровољни повратак може се пружити странцу коме је у складу са прописима којима се уређује област азила и привремене заштите, односно област уласка, кретања, боравка и враћања странаца, одлуком надлежног органа одређен рок за добровољни повратак.

Члан 3.

Програм спроводи Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије и у његовом спровођењу може сарађивати са Међународном организацијом за миграције (у даљем тексту: МОМ), другом релевантном међународном или невладином организацијом која се бави пружањем хуманитарне помоћи лицима из члана 2. става 2. ове уредбе.

Члан 4.

Ова уредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

05 број 110-1225/2019

У Београду, 14. фебруара 2019. године

Влада

Председник,
Ана Брнабић, с.р.

ПРОГРАМ ЗА ПОДРШКУ ДОБРОВОЉНОГ ПОВРАТКА СТРАНАЦА ЗА ПЕРИОД ОД 2019. ДО 2021. ГОДИНЕ

І. УВОД

Овим програмом утврђује се начин пружања подршке лицима којима је у складу са прописима којима се уређује област азила и привремене заштите, као и област боравка и враћања странаца, предвиђено омогућавање добровољног повратка (у даљем тексту: Корисници) у државу порекла, или у државу у коју се странац добровољно враћа и у којој ће бити прихваћен (у даљем тексту: земља повратка).

Подршку за добровољни повратак Корисницима пружа Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије (у даљем тексту: Комесаријат), самостално или у сарадњи са МОМ-ом, другом међународном или невладином организацијом.

II. ИНФОРМИСАЊЕ КОРИСНИКА

Потпуно и правовремено информисање Корисника о могућности добровољног повратка обезбеђује се кроз производњу и дистрибуцију информативног материјала у штампаном или у електронском облику, на језику који Корисник разуме или се оправдано може претпоставити да га разуме, као и кроз организацију посебних догађаја намењених информисању заинтересованих особа за програм добровољног повратка.

Ако Корисник изрази намеру да се додатно информише о конкретним могућностима пружања подршке у процесу добровољног повратка, упутиће се на саветовање са представницима Комесаријата.

III. САВЕТОВАЊЕ СА КОРИСНИЦИМА

Саветовање са Корисницима представници Комесаријата обављају самостално, или у сарадњи са представницима МОМ-а, других међународних или невладиних организација, у Центрима за азил и другим објектима у којима се Корисницима обезбеђује привремени колективни смештај, а по потреби и у Прихватилишту за странце, као и на другим одговарајућим локацијама.

Приликом саветовања са Корисником, представници Комесаријата ће размотрити релевантне извештаје о стању у земљи повратка, упознати Корисника са чињеничним стањем и пружити му јасне, прецизне и објективне информације које се односе на његов индивидуални процес повратка, а на основу којих ће Корисник своју одлуку о повратку моћи да донесе уз потпуно познавање чињеница. Између осталог, информације се могу односити на здравствену и образовну инфраструктуру у земљи повратка, као и на могућности запошљавања и пружања помоћи у реинтеграцији у земљи повратка.

У случајевима када Корисници имају посебне здравствене потребе, приликом саветовања пружаће им се информације о доступности потребних здравствених услуга у земљи повратка.

У случајевима када је Кориснику постављен законски старатељ, саветовање се мора обавити у присуству старатеља. Одлуку у вези с повратком, у том случају мора да потврди и старатељ.

Саветовање ће се обављати на језику који Корисник разуме, ако је могуће у непосредној комуникацији са представницима Комесаријата или представницима МОМ-а, других међународних или невладиних организација, а ако не уз помоћ преводиоца.

У случају да поступак саветовања захтева више времена од рока одређеног за добровољни повратак странца, Комесаријат обавештава Министарство унутрашњих послова о потреби продужења рока за добровољни повратак у циљу завршетка саветовања.

IV. ПОДНОШЕЊЕ МОЛБЕ ЗА УКЉУЧИВАЊЕ У ПРОГРАМ ДОБРОВОЉНОГ ПОВРАТКА И РЕГИСТРАЦИЈА КОРИСНИКА

Корисник који се по завршетку саветовања са Комесаријатом, одлучи за добровољни повратак, подноси молбу за укључивање у програм добровољног повратка. Молба се попуњава на српском и енглеском језику. Кориснику који не разуме ове језике омогућиће се помоћ преводиоца.

Образац молбе за укључивање у програм добровољног повратка одштампан је уз овај програм и чини његов саставни део.

У сврху регистрације Корисника, Комесаријат прикупља и обрађује њихове личне податке водећи рачуна о заштити осетљивих података у складу са прописима којима се уређује заштита података о личности.

По пријему молбе за укључивање у програм добровољног повратка од стране Корисника, Комесаријат обавештава странца о томе да ли су испуњени услови за његово укључивање у програм добровољног повратка.

У обавештењу о укључивању странца у програм добровољног повратка Комесаријат ће навести да ли ће подршку добровољном повратку пружити самостално или у сарадњи са МОМ-ом, другом међународном или невладином организацијом.

V. ПРИПРЕМЕ ЗА ДОБРОВОЉНИ ПОВРАТАК КОРИСНИКА

Док трају припреме за организацију добровољног повратка, Комесаријат, самостално или у сарадњи са МОМ-ом или другом међународном или невладином организацијом, Кориснику обезбеђује:

- материјалне услове прихвата у Центрима за азил или другим објектима намењеним за привремени колективни смештај. Водиће се рачуна о полу и узрасту Корисника, као и о остваривању принципа јединства породице. Малолетницима без пратње, као и лицима која се налазе у посебном психофизичком стању (старост, инвалидност и сл.) којима се у Центрима за азил или другим објектима за привремени колективни смештај не могу пружити адекватни услови за њихов смештај, у сарадњи са центрима за социјални рад, обезбеђује се смештај у установама социјалне заштите, код другог пружаоца услуге смештаја или у другој породици.

- здравствену заштиту у складу са прописима којима се уређује здравствена заштита странаца.

- приступ основном и средњем образовању ако се ради о малолетницима.

- помоћ при прибављању путних докумената.

- процену да ли је Корисник здравствено способан да самостално путује или му је потребно обезбедити пратиоца.

- помоћ при организацији путовања као што је резервација авионског превоза, или организација путовања на други начин.

VI. ПРУЖАЊЕ ПОМОЋИ ПРИ ДОБРОВОЉНОМ ОДЛАСКУ КОРИСНИКА ИЗ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

Комесаријат, самостално или у сарадњи са МОМ-ом, другом међународном или невладином организацијом, приликом самог одласка Кориснику обезбеђује помоћ при организовању доласка на аеродром, у виду обезбеђивања превоза до аеродрома и помоћ на аеродрому приликом обављања неопходних формалности приликом пријаве на лет.

Пре преласка граничног прелаза, Корисник потписује изјаву о добровољном одласку из Републике Србије на српском и на енглеском језику. Кориснику који не разуме ове језике омогућиће се помоћ преводиоца. Образац изјаве о добровољном повратку одштампан је уз овај програм и чини његов саставни део.

VII. ПОСТУПАЊЕ СА ПОСЕБНО РАЊИВИМ КОРИСНИЦИМА

Комесаријат ће током целог поступка добровољног повратка посебно рањивих Корисника имати у виду њихову специфичну ситуацију и њихово породично и здравствено стање, као и најбољи интерес детета.

Приликом добровољног повратка малолетника без пратње водиће се рачуна о томе да се поштује начело заштите најбољег интереса детета као и начело јединства породице. Ако малолетник без пратње има постављеног законског старатеља, за организовање повратка малолетника неопходно је прибавити писану сагласност од стране старатеља да је повратак безбедан и да је у најбољем интересу детета, као и писану сагласност породице или особе која ће о малолетнику водити рачуна по повратку. Представници службе за социјалну заштиту деце и младих морају бити укључени у процес доношења одлуке о добровољном повратку.

Приликом доношења одлуке о добровољном повратку Корисника који имају посебне здравствене потребе, односно, који се налазе у посебном медицинском, психофизичком стању, пре доношења одлуке да ли се такво лице може укључити у програм добровољног повратка неопходно је у сарадњи са установом здравствене заштите установити постојеће медицинско стање. Ако је Корисник због његовог здравственог стања лишен пословне способности и постављен му је старатељ, за организовање повратка Корисника неопходно је прибавити писану сагласност од стране старатеља. Пре евентуалне размене поверљивих

медицинских информација у процесу организације повратка, неопходно је прибавити сагласност Корисника.

Комесаријат у процесу добровољног повратка може обратити посебну пажњу и на друге категорије рањивих Корисника, као што су старије особе, жене које се самостално враћају, труднице или породице са децом.

VIII. НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ

Ова уредба реализоваће се у сарадњи са МОМ-ом, другом међународном или невладином организацијом кроз заједнички пројекат финансиран наменском контрибуцијом или директном подршком Комесаријата за избеглице и миграције Корисницима.

Средства за спровођење Програма за подршку добровољног повратка странаца утврђеног овом уредбом у 2019. години обезбеђена су Законом о буџету Републике Србије за 2019. годину („Службени гласник РС”, број 95/18) на разделу 48 – Комесаријат за избеглице и миграције, Програм 1001 – Унапређење и заштита људских и мањинских права и слобода, Програмска активност 0013 – Подршка присилним мигрантима и унапређење система управљања миграцијама, функција 070 – социјална помоћ угроженом становништву неklasификована на другом месту, извор 01 – приходи из буџета, апропријација економска класификација 462 – дотације међународним организацијама на име наменске контрибуције Међународној организацији за миграције, другој међународној или невладиној организацији. Средства за 2020. и 2021. годину обухваћена су приоритетним областима финансирања за тај период у оквиру лимита које Министарство финансија одреди за финансирање Комесаријата за избеглице и миграције и у складу са Предлогом финансијског плана за Програмску активност 0013 – Подршка присилним мигрантима и унапређење система управљања миграцијама.

**МОЛБА ЗА УКЉУЧИВАЊЕ У ПРОГРАМ ДОБРОВОЉНОГ
ПОВРАТКА
VOLUNTARY RETURN APPLICATION FORM**

Број молбе / *Application number* _____

Датум и место подношења молбе / *Date and place of the submission of the application*
_____

Име и презиме <i>Name and surname</i>	Датум и место рођења <i>Date and place of birth</i>	Држављанство <i>Nationality</i>	Земља повратка <i>Destination country</i>
--	--	------------------------------------	--

Ја, доле потписан/а, се пријављујем за учешће у програму добровољног повратка Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, ради повратка у моју државу порекла, односно државу у коју се добровољно враћам и у којој ћу бити прихваћен/а. / *I (the undersigned) am submitting the application for voluntary return to the Commissariat for Refugees and Migration of the Republic of Serbia, for the purpose of return to my country of origin, or to the country to which I return voluntarily and where I will be accepted.*

Потписом ове молбе потврђујем следеће: / *By signing this application form, I am confirming the following:*

- Да је моја одлука да се вратим у државу порекла, односно државу у коју се добровољно враћам и у којој ћу бити прихваћен/а донета на добровољној основи; / *That my decision to return to the country of origin, or to the country to which I return voluntarily and where I will be accepted is made on a voluntary basis;*
- Да су информације пружене у овој молби, по мојим сазнањима, тачне и истините и да разумем да пружање лажних информација у овој молби може за последицу имати укидање помоћи од стране Комесаријата за избеглице и миграције РС; / *The information provided in this application form is correct and true to the best of my knowledge and that I understand that providing false information in this application form may result in termination of assistance by the Commissariat for Refugees and Migration of the Republic of Serbia.*
- Да сам слободне воље и добровољно потписао/ла ову молбу. / *That I signed this application form on my own free will and on a voluntary basis.*

Потпис лица које се пријављује / *Signature of the applicant*
_____

Потпис старатеља (ако је потребно) / *Signature of the legal guardian (if applicable)*
_____

Потпис представника Комесаријата за избеглице и миграције РС / *Signature of the representative of the Commissariat for Refugees and Migration of the Republic of Serbia*
_____

ИЗЈАВА О ДОБРОВОЉНОМ ОДЛАСКУ
STATEMENT ON VOLUNTARY DEPARTURE

Име и презиме <i>Name and surname</i>	Датум и место рођења <i>Date and place of birth</i>	Држављанство <i>Nationality</i>	Земља повратка <i>Destination country</i>
_____	_____	_____	_____

Ја, доле потписан/а, корисник програма добровољног повратка Комесаријата за избеглице и миграције Републике Србије, потписом ове изјаве потврђујем да добровољно одлазим из Републике Србије у своју државу порекла, односно у државу у коју се добровољно враћам и у којој ћу бити прихваћен/а.

I (the undersigned), beneficiary of the voluntary return programme of the Commissariat for Refugees and Migration of the Republic of Serbia, by signing this statement, confirm that I am voluntarily leaving the Republic of Serbia to my country of origin, or to the country to which I return voluntarily and where I will be accepted.

Потпис корисника програма добровољног повратка / *Signature of the beneficiary of the voluntary return programme*

_____

Потпис старатеља (ако је потребно) / *Signature of the legal guardian (if applicable)*

_____

Потпис представника Комесаријата за избеглице и миграције РС / *Signature of the representative of the Commissariat for Refugees and Migration of the Republic of Serbia*

_____